

„Potop” Henryka Sienkiewicza

najazd szwedzki, Kmicic i jego przemiana, obrona Jasnej Góry, ku pokrzepieniu serc

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa **A**Suma: **12 pkt**Czas: **15 min**

5 zadań · 12 punktów · 15 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)**OTWARTE**

Wpisz postać, którą opisano.

1. _____ — chorąży orszański, porywczy zawadiaka, który odkupuje winy walką za ojczyznę
2. _____ — księżę, zdrajca i intrygant, którego Kmicic próbuje porwać
3. _____ — szlachcic gawędziarz, chwalipięta i spryciarz
4. _____ — narieczona Kmicica, wzór cnót i patriotyzmu

Odpowiedź: 1. Andrzej Kmicic; 2. Bogusław Radziwiłł; 3. Jan Onufry Zagłoba; 4. Olenka Billewiczówna**Rozwiązanie:** Postaci „Potopu” Henryka Sienkiewicza.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 2. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Jaki konflikt historyczny jest tłem „Potopu”?

- A.** wojna z zakonem krzyżackim
- B.** powstanie listopadowe
- C.** najazd szwedzki na Rzeczpospolitą (1655–1660)
- D.** rozbiory Polski

Odpowiedź: **C****Rozwiązanie:** „Potopem” nazwano najazd szwedzki.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Jaki był cel Trylogii Henryka Sienkiewicza?

- A. nauka języka łaćńskiego
- B. propaganda caratu
- C.** pisanie „ku pokrzepieniu serc” Polaków pod zaborami
- D. krytyka szlachty i Kościoła

Odpowiedź: **C**

Rozwiązanie: Sienkiewicz chciał podnieść na duchu zniewolony naród.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Obrona Jasnej Góry kończy się zdobyciem klasztoru przez Szwedów. — **P / F**
2. Kmicic walczy jako Babinicz. — **P / F**
3. Zagłoba jest okrutnym zdrajcą. — **P / F**
4. Janusz Radziwiłł zdradza Rzeczpospolitą, łącząc się ze Szwedami. — **P / F**

Odpowiedź: 1. F; 2. P; 3. F; 4. P

Rozwiązanie: Znajomość fragmentów „Potopu”.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2
3. 1 pkt — podpunkt 3
4. 1 pkt — podpunkt 4

Wyjaśnij, na czym polega przemiana Kmicica.

Odpowiedź: np. Z porywczego zawadiaki, który popełnia błędy i służy zdrajcy, staje się bohaterem walczącym za ojczyznę i wiarę (Jasna Góra), odkupuje winy i odzyskuje honor.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafna interpretacja; 1 pkt — odwołanie do postaci lub zdarzeń.

Punktacja:

1. 1 pkt — trafna interpretacja
2. 1 pkt — odwołanie do powieści

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (12 pkt)

12–11 pkt: bardzo dobry · 10–9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.